

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА**

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми
«Економіка підприємства» спеціальності 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
другого (магістерського) рівня вищої освіти у Херсонській філії
Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова

2018 р.

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ

акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми
«Економіка підприємства» спеціальності 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
другого (магістерського) рівня вищої освіти у Херсонській філії
Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Херсонській філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова та наказу Міністерства освіти і науки України від 13 червня 2018 р. № 1186-л експертна комісія у складі:

голова комісії: Бельтюков Євген Афанасійович, завідувач кафедри економіки підприємства Одеського національного політехнічного університету, доктор економічних наук, професор;

член комісії: Мікловда Василь Петрович, завідувач кафедри економіки підприємства Ужгородського національного університету, доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України, заслужений працівник освіти України

у період з 17.09.2018 р. по 19.09.2018 р. включно розглянула подані матеріали та провела акредитаційну експертизу провадження освітньої діяльності у Херсонській філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, яка пов'язана з підготовкою здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Під час роботи комісії були проаналізовані:

- достовірність інформації, яка була подана до Міністерства освіти і науки України навчальним закладом разом із заявою щодо акредитації освітньо-професійної програми;

- фактичний склад кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення, якісні характеристики підготовки фахівців, внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності навчального закладу та його відповідність встановленим вимогам.

За результатами перевірки комісія констатує таке:

1. Загальна характеристика Херсонської філії національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова (НУК) є провідним вищим навчальним закладом в Україні, який готує фахівців для суднобудівних та інших промислових, енергетичних, транспортних підприємств, портів, підприємств агропромислового комплексу тощо. До складу університету входять Херсонська та Первомайська філії, дев'ять інститутів, Морський лицей, Коледж корабелів Первомайський політехнічний коледж. Контингент Національного університету кораблебудування налічує понад шість тисяч студентів. На сорока дев'яти кафедрах університету працюють 554 науково-педагогічних працівників, у тому числі 78 докторів наук та професорів і 262 кандидата наук та доцента.

Херсонська філія Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова розташована за адресою: 73000, м. Херсон, проспект Ушакова, 44. Херсонська філія була заснована у 1967 році сумісним наказом Міністра суднобудівної промисловості СРСР і Міністра вищої і середньої спеціальної освіти СРСР № 200/437.

Херсонська філія є територіально відокремленим структурним підрозділом базового університету без статусу юридичної особи, який здійснює підготовку фахівців з вищою освітою за денною та заочною формами навчання з ряду технічних та економічних спеціальностей за освітньо-професійними програмами всіх рівнів, проводить наукові дослідження, виконує науково-технічні розробки та здійснює культурно-просвітницьку діяльність серед населення.

Херсонська філія Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова – один з п'яти державних вищих навчальних закладів, що розташовані в м. Херсоні. Кожен з цих закладів вищої освіти має свою спеціалізацію. Херсонська філія спеціалізується на підготовці фахівців за інженерними спеціальностями для суднобудівних підприємств та організацій. Філія вдало доповнює спектр спеціальностей херсонських університетів, забезпечуючи підготовку інженерів-кораблебудівників різного профілю. Усі спеціальності, за якими здійснюється підготовка фахівців, так чи інакше пов'язані з проектуванням, побудовою та експлуатацією суден, організацією й управлінням суднобудівним виробництвом. Разом з тим, випускники філії, у тому числі і за спеціальністю «Економіка» успішно працюють і на підприємствах інших галузей і секторів економіки Херсонської області.

Підтвердженням високого рівня підготовки фахівців є участь студентів філії на Всеукраїнських олімпіадах з різних дисциплін та Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних дисциплін протягом останніх п'яти років, нагородження їх

стипендіями Херсонського міського голови і Херсонської обласної ради. Викладання в університеті проводиться державною мовою.

За станом на 01.09.2018 року у Херсонській філії НУК навчається 1260 студентів за 7-ма напрямками підготовки та 20-ма освітніми програмами за 10-ми спеціальностями денної та заочної форми навчання. За роки існування Херсонська філія підготувала 6561 інженерів (спеціалістів, магістрів) - кораблебудівників, машинобудівників, механіків, електриків, економістів, програмістів та 5394 бакалаврів відповідних напрямів підготовки, які успішно працюють не тільки на підприємствах Херсонщини й України, а і в інших країнах світу.

Херсонська філія як структурний підрозділ НУК, забезпечує підготовку бакалаврів та магістрів, а також сучасний рівень наукових досліджень, сприяє підготовці викладачів, кандидатів та докторів наук.

За обсягом наукових досліджень та друкованої продукції науково-педагогічні працівники Херсонської філії не відстають від науковців вищих навчальних закладів України. Тільки за 2013-2018 роки опубліковано 8 підручників, 32 навчальні посібники для вищої школи (у тому числі - 23 з грифом МОН України), 5 монографій, 324 статті у наукових виданнях, у тому числі понад 30 - у зарубіжних, видано 429 тез доповідей на міжнародних всеукраїнських та науково-практичних конференціях. Студентами опубліковано 18 статей, а також 60 тез доповідей.

У Херсонській філії НУК відповідно до затверджених положень працюють три факультетські науково-дослідні лабораторії: спеціалізована лабораторія енергозберігаючих і енергоефективних технологій при Науково-дослідному інституті проблем екології та енергозбереження НУК; економічних проблем вищої школи; навчально-дослідницька лабораторія зварювання та споріднених технологій. На їх базах виконуються кафедральні науково-дослідні роботи, дисертаційні дослідження, науково-дослідні роботи студентів, дипломні та курсові роботи, проводяться лабораторні та практичні заняття.

У вересні 2017 року виповнилося 50 років з дня заснування Херсонської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова. За цей час філія пройшла шлях від вузькоспеціалізованого вечірнього навчального закладу до сучасного потужного структурного підрозділу одного з провідних університетів України. За роки свого існування філією підготовлено більше 11,5 тисяч фахівців з вищою освітою. Серед них – директор Херсонського державного заводу «Паллада» різних років Віктор Д'яченко, Василь Прудивус, Валерій Маломан; генеральний директор ПАТ «Смарт-Мерітайм Груп» Василь Федін; директор верфі Херсонського суднобудівного заводу Олег Федак; директор по маркетингу ПАТ «Смарт-Мерітайм Груп» Віктор Трубач; заступники директора Херсонського суднобудівного заводу різних років Володимир Антипенко, Леонід Полівко, Василь Філіп'єв В.В.; генеральний директор ТОВ «Вторресурси» Володимир Боев; голова правління ПАТ «Проторус» В'ячеслав Босакевич; заступник директора

Публічне акціонерне товариство «Енергопостачальна компанія «Херсонобленерго» Роман Червінський; директор Херсонського інституту «Міжрегіональної Академії управління персоналом» Сергій Діденко; президент Чорноморської штаб-квартири Міжнародної академії інформатизації, офіційний представник Академії в ООН Віктор Кот тощо. Серед випускників чимало начальників цехів, відділів, керівників служб виробничих та проектних організацій, вчених.

Значна увага приділяється підтриманню та розширенню зв'язків з працюючими підприємствами. Це дає змогу забезпечити студентів базами виробничих практик, суттєво сприяє їхньому працевлаштуванню.

У цей час діють договори з 45-ма підприємствами, організаціями та установами. З них 24 є довгостроковими (термін дії – більше 5 років) і 21 - середньостроковими (термін дії – 2-5 років).

Висновки:

– діяльність Херсонської філії Національного університету кораблебудування здійснюється згідно з установчими документами, які затверджені МОН України, а також відповідно до «Положення про Херсонську філію Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова»;

– комісія засвідчує наявність оригіналів основних установчих документів, які забезпечують освітньо-фахову діяльність кафедри.

2. Формування контингенту студентів

З метою формування контингенту студентів у Херсонській філії розроблена і реалізується система заходів, яка включає: створення щорічного плану проведення профорієнтаційної роботи кафедрами філії, організація та контроль за його виконанням; складання щорічного «Плану заходів щодо формування та збереження контингенту студентів Херсонської філії Національного університету кораблебудування», який розглядається вченою радою філії та затверджується ректором базового університету, організація та контроль за його виконанням; організація та забезпечення функціонування науково-педагогічним складом кафедри роботи консультативного пункту; оновлення інформаційних стендів, плакатів, рекламних буклетів з інформацією щодо вступу для навчання; постійне оновлення на web-сайті філії інформації про особливості та умови прийому до університету, зовнішнього незалежного оцінювання знань і перебігу вступної кампанії, інформації щодо спеціальності, умов навчання, складу кафедри тощо; залучення студентів спеціальностей та випускників кафедри, які працюють за фахом, до зустрічей з батьками й учнями навчальних закладів міста та області; проведення агітаційної роботи на підприємствах

міста; активна участь науково-педагогічних працівників кафедри у підготовці та проведенні Дня відкритих дверей Херсонської філії; організація постійної, професійно поставленої реклами в заходах масової інформації про умови навчання в Херсонській філії, якість освіти і можливості працевлаштування; створення передач про досягнення науково-педагогічних працівників, студентів і випускників філії трансляція по радіо та телебаченню; публікація статей про філію та її спеціальності в пресі; розміщення рекламних оголошень в газетах.

Великий обсяг профорієнтаційної роботи виконується силами науково-педагогічного кафедри економіки під час проведення дні «відкритих дверей», Майбутнім абітурієнтам та їх рідним надається повна інформація про напрями підготовки, спеціальності та умови навчання, розповсюджується інформаційний та довідковий матеріал. Кафедра має свою сторінку на офіційному сайті Херсонської філії НУК.

Науково-педагогічні працівники Херсонської філії НУК входять до складу журі обласного етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України, а також беруть участь у Державній атестації випускників коледжів, технікумів, училищ. Завдяки цьому розширюється коло претендентів на вступ до філії, що сприяє більш якісному відбору. Працюють профорієнтаційні мобільні бригади, які проводять профорієнтаційну роботу з учнями шкіл області.

Основною формою підготовки молоді до вступу у навчальний заклад є довузівська підготовка. На неї покладено дуже важливу місію - підвищити якісний рівень підготовки, якого бракує сьогодні випускникам середніх навчальних закладів. У Херсонській філії Національного університету кораблебудування працюють восьмимісячні, п'ятимісячні курси з підготовки до вступу в університет. Укладено договори про спільну діяльність між Херсонською філією Національного університету кораблебудування та навчальними закладами і місцевими органами управління м. Херсона та Херсонської області. Підготовчі курси НУК та Херсонської філії працюють з метою якомога більшого задоволення попиту молоді на послуги в галузі освіти.

Обсяг прийому студентів на 1 курс за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» на кафедрі економіки складає 60 осіб. За другим (магістерським) рівнем вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» (спеціальність 051 «Економіка») ліцензійний обсяг також становить 60 осіб.

Станом на 01.09.2018 року загальна чисельність студентів кафедри економіки, що навчаються за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Херсонській філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова за трьома спеціальностями і чотирма освітньо-професійними програмами становить 105 осіб. Контингент студентів наведено в табл. 1.

Таблиця 1.

Контингент студентів кафедри економіки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти (за станом на 01.09.2018 року)

Спеціальність	Кількість студентів							
	у тому числі по курсах навчання						Разом	
	1	2	3	4	5	6		
1	2	3	4	5	6	7	8	
Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства», спеціальність 051 «Економіка»						7	24	31
Освітньо-професійна програма «Економіка довкілля та природних ресурсів», спеціальність 051 «Економіка»						3	6	9
Освітньо-професійна програма «Бізнес і приватне підприємництво», спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»						12	13	25
Освітньо-професійна програма «Менеджмент організацій та адміністрування» 073 «Менеджмент» 07 «Управління та адміністрування»						40		40
Разом за другим (магістерським) рівнем вищої освіти						62	43	105

Контингент студентів за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», що навчаються за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Херсонській філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова становить 31 особу. Його відносне зменшення пояснюється введенням зовнішнього незалежного оцінювання з англійської мови, що призвело до переходу студентів на інші спеціальності та освітні програми.

Висновки:

– організаційно-методична та профорієнтаційна робота з абітурієнтами у Херсонській філії Національного університету кораблебудування в цілому забезпечує формування якісного контингенту студентів освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в межах ліцензованого обсягу.

– з метою збереження контингенту студентів науково-педагогічними працівниками кафедри економіки реалізується комплекс різноманітних заходів, що охоплює збори зі студентами академічних груп, кураторські години, співбесіди зі студентами, а також їх батьками тощо.

3. Зміст підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Зміст підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти у Херсонській філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова відповідає вимогам Законів України, що регламентують освітню діяльність, а також вимогам відповідних нормативно-правових документів.

Підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти у Херсонській філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова здійснюється на основі освітньо-професійної програми, навчальних та робочих планів, програм дисциплін. Зміст освіти покликаний сприяти формуванню фахівців, здатних розв'язувати базові проблеми економіки підприємства.

Зміст підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за розглядуваною освітньо-професійною програмою спрямований на формування знань та розуміння базових засад економічних питань функціонування підприємств в сучасному ринковому середовищі і відповідає вимогам чинних нормативних актів, а також проблемам ринку праці.

Навчальні плани затверджені у встановленому порядку рішеннями вченої ради Національного університету кораблебудування. Навчальні плани побудовані з урахуванням вимог безперервності, наступності та поетапності і орієнтовані на вимоги ринку праці та очікуваної сфери професійної діяльності. Навчальна та методична робота науково-педагогічних працівників кафедри економіки спрямована на підвищення рівня підготовки висококваліфікованих фахівців. В навчальний процес активно впроваджуються новітні технології та технічні засоби навчання. Навчальні дисципліни мають стовідсоткове методичне забезпечення.

Висновки:

Зміст підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відповідає Державним вимогам до акредитації, потребам ринку праці регіону, вирішенню питань безперервності, наступності та ступеневості підготовки.

4. Кадрове забезпечення підготовки фахівців

Підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» здійснюється висококваліфікованими науково-педагогічними

працівниками кафедри економіки Херсонської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, які професійно займаються педагогічною діяльністю у поєднанні з науковою роботою. Кафедра економіки Херсонської філії проводить постійну роботу з формування науково-педагогічного і навчально-допоміжного персоналу. Комплектування науково-педагогічного складу кафедри здійснюється згідно із Законом України «Про вищу освіту» на виборній основі з дотриманням гласності та демократичних принципів при обранні на посаду.

Крім кафедри економіки у відповідності до навчального плану до навчального процесу також залучені: кафедра суспільних наук, Херсонської філії НУК, а також кафедри базового університету (кафедра економіки та організації виробництва, кафедра екології та природоохоронних технологій НУК, кафедра соціально-гуманітарних дисциплін НУК).

У складі кафедри працюють: д.е.н., доцент Ломоносов А. В., к.е.н., доцент Ломоносова О. Е., д.е.н., доцент Руснак А. В., к.е.н., доцент Надточій І. І., к.е.н., доцент Пулянович О. В., к.е.н., доцент Дюндін В. Д., к.е.н., старший викладач Парсяк К. В., д. ф.-м. н., проф. Савченко О. Г. До підготовки економістів залучаються провідні науково-педагогічні працівники факультету економіки моря базового університету. Серед них – декан факультету, заслужений діяч науки і техніки України д.е.н., проф. Парсяк В. Н.

Група забезпечення спеціальності 051 «Економіка», в рамках якої у Херсонській філії здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства», складається з таких науково-педагогічних працівників: д.е.н., доцент Ломоносова А. В., к.е.н., доцент Надточій І. І., к.е.н., доцент Дюндін В. Д. Усі вони мають кваліфікацію відповідно до даної спеціальності, працюють у філії за основним місцем роботи і не входять до жодної іншої групи забезпечення у філії або інших закладів вищої освіти.

Чисельність науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчальний процес у сфері вищої освіти для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», становить 13 осіб. Склад професорсько-викладацького складу можна представити у такому вигляді: професори, доктори наук – 91,7 %; доценти, кандидати наук – 8,3 %.

Чисельність сумісників становить 38,5 % від загальної кількості викладачів, що беруть участь у підготовці у сфері вищої освіти для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки». Питома вага числа викладачів з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують підготовку за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістр, включаючи практичні та лабораторні заняття, становить 100 %.

При цьому частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, що працюють у Херсонській філії за основним місцем роботи і забезпечують підготовку фахівців за другим (магістерським) рівнем за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» при викладанні лекцій, становить:

- доктори наук, професори – 42,9 %;
- кандидати наук, доценти – 57,1 %.

Середній вік науково-педагогічних працівників з науковими ступенями і вченими званнями, що забезпечують навчально-виховний процес, становить 45 років, у тому числі: докторів наук, професорів – 56 років, кандидатів наук, доцентів – 42.

Показники, що визначають рівень наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників, які забезпечують проведення лекцій, практичних та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими та випускними роботами, повністю задовольняють ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою КМ України від 30 грудня 2015 р. № 1187.

Висновки:

– рівень науково-педагогічного персоналу Херсонської філії Національного університету кораблебудування та кафедри економіки відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам і дозволяє забезпечити якісну підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти;

– нормативні вимоги до кадрового забезпечення підготовки фахівців у сфері вищої освіти за другим (магістерським) рівнем за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» у Херсонській філії НУК виконуються повністю.

5. Матеріально-технічне забезпечення підготовки фахівців

З метою забезпечення освітньої та наукової діяльності за Херсонською філією НУК на правах оперативного управління закріплена будівля, обладнання, а також інше необхідне майно. Навчально-виховний процес у філії здійснюється у власному навчальному корпусі, загальна площа якого становить 3657,6 м², навчальна площа приміщень дорівнює 2006,6 м², що дає змогу здійснювати підготовку фахівців протягом усього терміну навчання.

Матеріально-технічна база кафедри економіки, яка є частиною майна Херсонської філії НУК, дозволяє успішно здійснювати підготовку здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні за освітньо-

професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка».

Заняття проводяться у навчальному корпусі філії, головним чином, в аудиторіях та кабінетах, що постійно закріплені за кафедрою економіки. Матеріально-технічна база кафедри економіки включає спеціалізовані аудиторії № 406 (73,0 м²), № 303 (72,2 м²), № 416 (35,2 м²), і № 410 (28,0 м²), які обладнані технічними засобами для роботи з мультимедійними системами. За кафедрою економіки закріплена викладацька аудиторія № 408 (17,9 м²), кабінет дипломного проектування кафедри економіки № 423 (21,3 м²), приміщення наукової лабораторії економічних проблем вищої освіти № 304 (17,6 м²) та спеціалізований кабінет кафедри економіки № 419 (20,7 м²). Ремонт цієї частини будівлі, включаючи приміщення деканату, кафедр, аудиторій та кабінетів, закінчений у 2013 році.

Приміщення наукової лабораторії економічних проблем вищої освіти використовується для виконання науково-дослідних робіт, дисертаційних досліджень, а також для науково-дослідної роботи студентів. У кабінеті дипломного проектування кафедри економіки проводяться індивідуальні та групові консультації з дипломного та курсового проектування, виконується науково-дослідна робота зі студентами, здійснюється підготовка робіт для участі у конкурсах.

Крім того, ряд дисциплін з підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні за освітньою програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» забезпечуються іншими кафедрами, які мають для цього відповідні спеціалізовані лабораторні та навчальні площі.

Всі приміщення, що знаходяться у розпорядженні студентів та науково-педагогічних працівників, відповідають санітарним вимогам, що підтверджено Санітарним паспортом Херсонської філії, затвердженим Головним державним санітарним лікарем м. Херсона.

В цілому навчальний процес у Херсонській філії НУК забезпечений необхідною кількістю сучасної обчислювальної техніки. У навчальному корпусі, де відбуваються заняття студентів з підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка», експлуатуються локальні мережі, які підключені до провайдера INTERNET та з'єднані із загальноуніверситетською мережею базового університету.

Філія з 1998 року підключена до мережі INTERNET, має власний сервер і WEB камери. Продовжується реалізація програми по впровадженню новітніх цифрових технологій – Wi-Fi доступ до мережі Internet у Херсонській філії НУК.

Крім того, безпосередньо у комп'ютерних класах є сканери, принтери, що використовуватимуться студентами для власних потреб, пов'язаних з навчальним процесом.

Кількість робочих комп'ютерних місць в розрахунку на 100 студентів

відповідають існуючим нормативам.

Херсонська філія плідно співпрацює з факультетом комп'ютерних наук НУК і є учасником програми Microsoft Developer Network Academic Alliance (MSDN-AA). У зв'язку з цим, в кожний комп'ютерний клас, де проводяться заняття з дисциплін, що викладаються студентам-економістам, може бути встановлено ліцензійне програмне забезпечення фірми Microsoft для навчальних цілей і некомерційної наукової діяльності при дотриманні додаткових умов ліцензії.

Крім того, кожний студент і науково-педагогічний працівник кафедри економіки може отримати і встановити на особистому (робочому і домашньому) комп'ютері таке саме програмне забезпечення на тих самих умовах. До переліку програмного забезпечення, що використовується у навчальному процесі, відносяться: операційні системи MS Windows різних версій; середовище розробки програмного забезпечення MS Visual Studio; СКБД MS SQL Server; MS Visio; MS Project та інше. Загальна вартість комерційних ліцензійних версій цього програмного забезпечення становить десятки тисяч гривень.

Філія має договори про двостороннє співробітництво для проведення занять, навчальних, виробничих та інших видів практик і працевлаштування випускників Херсонської філії НУК з цілою низкою провідних підприємств та організацій м. Херсона, Херсонської області та інших регіонів України. У теперішній час діють 15 довгострокових договорів (5-10 років) і 14 середньострокових (2-4 роки). Так, філією укладені договори для проведення лекційних, практичних і лабораторних робіт, культурно-просвітницьких заходів з ТОВ «СМАРТ-МЕРІТАЙМ ГРУП» (проведення лекційних та лабораторних робіт з використанням обладнання Херсонського суднобудівного заводу та Чорноморського суднобудівного заводу), а також з іншими провідними промисловими та енергетичними підприємствами міста; Регіональним відділенням Фонду державного майна України у Херсонській області (надання послуг з тимчасового використання актових та спортивних залів); Обласним палацом молоді і студентства (надання послуг з проведення свят, урочистостей та різноманітних культурних заходів), договір на проживання студентів у гуртожитку державного заводу «Паллада». Забезпеченість іногородніх студентів місцями – 100 %.

Висновки:

– матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу, здійснюваного кафедрою економіки, відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам;

– матеріально-технічна база Херсонської філії НУК та її кафедри економіки забезпечує процес підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» протягом всього періоду навчання.

6. Організаційне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення підготовки фахівців

Організаційна та навчально-методична робота, спрямована на забезпечення навчального процесу, здійснюється кафедрою економіки, а також деканатами факультетів філії та навчально-організаційним відділом. У своїй діяльності навчально-організаційний відділ підтримує тісні зв'язки з навчальним відділом базового університету. Останній здійснює методичне керівництво діяльністю навчально-організаційного відділу філії, контролює ведення обліку контингенту студентів, обсягу навчального навантаження, узгоджує навчальні плани спеціальностей та освітньо-професійних програм, за якими у філії здійснюється підготовка фахівців тощо.

При підготовці фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за розглядуваною освітньо-професійною програмою Херсонська філія використовує власний навчальний план, розроблений на базі навчального плану НУК, робочі навчальні плани і навчальні програми дисциплін, які підготовлені кафедрою економіки та базовим університетом.

Розроблений навчальний план передбачає підготовку бакалаврів за денною та заочною формами з терміном навчання 3 роки 10 місяців і включає сукупність дисциплін циклу загальної підготовки та циклу професійної підготовки.

Навчально-методична робота в Херсонській філії НУК координується: вченою та методичною радою філії; навчальною частиною, до складу якої входять деканати та організаційно-методичний відділ; методичними комісіями факультетів і кафедр.

Співробітниками кафедри проводиться велика робота з покращення навчально-методичного забезпечення. Тільки за останні п'ять років науково-педагогічними працівниками кафедри економіки Херсонської філії, а також іншими викладачами філії, які беруть участь у навчально-виховному процесі зі студентами, що навчаються за даною освітньо-професійною програмою, було видано двадцять підручників, навчальних посібників та монографій, які рекомендовані МОН України і вченою радою Національного університету кораблебудування.

Крім того, для покращення навчально-методичного забезпечення, спрямованого на підвищення рівня навчально-методичної роботи, викладачами кафедри продовж останніх п'яти років видано 32 навчально-методичні розробки, підготовлені електронні версії методичного забезпечення для вивчення дисциплін, закріплених за кафедрою, вказівок до проходження виробничих, переддипломних практик, виконання лабораторних, практичних робіт, індивідуальної та самостійної роботи студентів.

Співробітники та студенти філії мають доступ до джерел інформації через інформаційну міжнародну мережу INTERNET. Їм доступні: сайт

Херсонської філії НУК (kb.nuos.edu.ua); сайт Національного університету кораблебудування; сайт Головного управління статистики; сайт Міністерства освіти і науки України; нові матеріали за фахом та інформація про новини у галузі науки й техніки через наявний доступ до електронних колекцій провідних університетів; електронна бібліотека INTEGRUM, а також електронні засоби інформації в мережі УРАН та ін.

В навчальному процесі підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» застосовуються сучасні технології навчання. Навчальний процес здійснюється у навчальних комп'ютерних класах та спеціалізованих лабораторіях, в яких встановлена сучасна обчислювальна техніка. Це дозволяє забезпечувати доступ до електронних засобів інформації в глобальній мережі Internet, яка підключена до мережі УРАН (Ukraine Research & Academic Network), а також у локальних мережах університету.

Практична підготовка студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» є невід'ємною складовою частиною навчально-виховного процесу, заключним етапом підготовки висококваліфікованих фахівців і має на меті формування у них практичних навичок для забезпечення економічної діяльності конкретного суб'єкта господарювання у сфері економіки та умінь, що стосуються праці в мінливих ринкових умовах.

Програми практик студентів містять наступну інформацію: мета, задачі та зміст практики, бази практики, організація та керівництво практиками, підведення підсумків, вимоги до звіту та його структури.

Науково-дослідницька практика є завершальним етапом навчального процесу, до неї допускаються студенти, що закінчили курс теоретичного навчання за вказаною освітньо-професійною програмою. Вона проводиться відповідно до графіку навчального процесу, який передбачений навчальним планом підготовки магістрів на останньому курсі денної та заочної форм навчання. Термін проходження практики - 4 тижні.

З урахуванням вимог ринку праці, прогнозованої сфери майбутньої професійної діяльності базами практик студентів Херсонської філії НУК є підприємства різних форм власності та різних видів економічної діяльності, а також фінансові органи й органи податкової адміністрації, відділення Державного казначейства України, контрольно-ревізійні управління, комерційні банки, страхові компанії, фінансові та економічні відділи суб'єктів підприємницької діяльності (юридичних та фізичних осіб), а також організацій тощо.

В Херсонській філії НУК функціонує науково-технічна бібліотека, яка складається з двох відділень і двох читальних залів (загальна кількість посадкових місць у читальних залах – 70. На одне посадкове місце у

читальних залах припадає 20 студентів та один викладач). Фонд бібліотеки налічує понад 100000 томів. Площі, які займає бібліотека університету, відповідають діючим нормам. Бібліотека постійно оновлюється вітчизняними та зарубіжними друкованими виданнями, а також електронними виданнями. У теперішній час в ній налічується майже 600 електронних видань, підготовлених науково-педагогічними працівниками НУК та Херсонської філії.

Для студентів, що навчаються за розглядуваною освітньо-професійною програмою, у тому числі другого (магістерського) рівня вищої освіти, організований клас дипломного проектування.

У розпорядженні кафедри економіки є основна навчальна література, що використовується в навчальному процесі, а також у науковій роботі, з якою студенти та науково-педагогічні працівники філії мають можливість працювати.

На кожний рік Херсонська філія отримує квоту на публікацію наукових і навчально-методичних праць викладачів філії у видавництві Національного університету кораблебудування. Крім того, частина методичних розробок, які підготовлені викладачами філії спільно з науково-педагогічними працівниками базового університету, публікуються за рахунок квоти НУК. Щорічно видаються навчально-методичні видання, що рекомендовані Міністерством освіти і науки України та вченою радою базового університету.

Висновки:

Організаційне, інформаційне, навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» відповідає державним вимогам. Нормативна навчально-методична база дисциплін відповідно до освітньо-професійної програми, навчальних планів, наявність навчальної літератури, фахових видань відповідає існуючим нормам.

7. Якісні характеристики підготовки фахівців

Оцінка якості підготовки фахівців експертною комісією проводилась з вивченням: результатів виконання студентами комплексних контрольних робіт, результатів екзаменаційних сесій, виконання курсових робіт, звітів про проходження студентами практик.

Кафедрою економіки розроблено пакети комплексних контрольних робіт (ККР) для всіх професійно-орієнтованих дисциплін навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка». Відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки

України кожен пакет ККР по кожній навчальній дисципліні має позитивну рецензію та містить:

- 30 і більше варіантів завдань;
- перелік рекомендованих літературних джерел;
- опис критеріїв оцінювання контрольних робіт;
- еталонів відповідей.

Поєднання загальної та професійної підготовки сприяє формуванню у випускників освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» необхідних знань, умінь та навичок для їх подальшої професійної діяльності.

Комплексні контрольні роботи підготовлені для всіх дисциплін, що входять до:

- циклу загальної підготовки;
- циклу професійної підготовки.

Показники успішності студентів за підсумками самоаналізу і проведеної акредитації наведені в табл. 2.

Для освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» комплексні контрольні роботи проводилися з наступних дисциплін: «Педагогіка вищої школи», «Фінансовий менеджмент».

Зміст робіт був спрямований на з'ясування професійного рівня майбутніх спеціалістів, їх здібностей вирішувати професійні завдання.

Результати виконання комплексних контрольних робіт відповідають державним вимогам.

Загальна успішність виконання комплексних контрольних робіт з циклу дисциплін загальної підготовки становить 100 %, з циклу професійної підготовки – 100 %.

Якість виконання робіт з циклу дисциплін загальної підготовки становить 87,5 %, з циклу професійної підготовки – 79,1 %.

Під час виконання комплексних контрольних робіт студенти продемонстрували вміння логічно викладати й аналізувати вивчений матеріал, творчо мислити, робити висновки.

Однак слід зазначити, що частково студенти мають схильність до схематичності, намагаються обмежитися лише термінами, залишаючи поза увагою практичні питання.

Навчальним планом підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» передбачено виконання курсових робіт з таких дисциплін: «Фінансовий менеджмент», «Економічна діагностика». Підготовку та виконання курсових робіт забезпечено відповідними методичними розробками, які передбачають розроблену тематику, рекомендації до виконання та оформлення курсової роботи, та списку рекомендованої літератури.

Таблиця 2

Результати виконання комплексних контрольних робіт (при акредитаційній експертизі) студентами освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти Херсонської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

Назва дисциплін, за якими проводиться ККР	Курс	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки при самоаналізі (кількість осіб, %)						Самоаналіз							
			осіб	%	5		4		3		2		Абсолютна успішність, %	Якість, %				
					осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%						
1. Цикл загальної підготовки																		
1. Педагогіка вищої школи	5	24	24	100	7	29,2	14	58,3	2	8,4	0	0	0	0	100	87,5	100	91,6
Всього за циклом		24	24	100	7	29,2	14	58,3	2	8,4	0	0	0	0	100	87,5	100	91,6
2. Цикл професійної підготовки																		
1. Фінансовий менеджмент	5	24	24	100	5	20,8	14	58,3	4	16,7	0	0	0	0	100	79,1	100	83,3
Всього за циклом	5	24	24	100	5	20,8	14	58,3	4	16,7	0	0	0	0	100	79,1	100	83,3
Всього		24	24	100	7	28,0	14	56,0	4	16,0	0	0	0	0	100	84,0	100	87,5

Голова експертної комісії
доктор економічних наук, професор
Експерт доктор економічних наук, професор

Завідувач кафедри економіки
кандидат економічних наук, доцент
Директор Херсонської філії Національного університету
кораблебудування доктор економічних наук, професор
Ректор Національного університету кораблебудування
кандидат технічних наук, професор

Голова експертної комісії, д.е.н., професор

С.А. Бельтюков

В.П. Мікловда

О.В. Ломоносова

А.В. Ломоносов

С.І. Грушляков

С.А. Бельтюков

Показники якості курсових робіт студентів освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» наведені в табл. 3.

Вибіркова перевірка курсових робіт студентів освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти показала їх відповідність даній освітньо-професійній програмі, зауважень щодо об'єктивності оцінювання цих робіт немає.

Результати виконання останньої екзаменаційної сесії студентів на другому (магістерському) рівні вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» Херсонської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова наведені в табл. 4.

На кафедрі є необхідне методичне забезпечення, що дозволяє студенту ефективно здійснювати самостійну роботу з усіх дисциплін.

У цілому, абсолютний та якісний показники виконання студентами комплексних контрольних робіт, а також результати складання іспитів відповідають вимогам освітнього рівня підготовки фахівців.

Організація працевлаштування випускників кафедри здійснюється шляхом пошуку майбутніх місць роботи під час проведення виробничої практики.

Аналіз результатів ККР та результатів екзаменаційних сесій показав, що студенти оволоділи теоретичним програмним матеріалом і вміють використовувати здобуті знання на практиці. Рівень знань студентів є достатнім за показниками абсолютної успішності і за показниками якості та відповідає вимогам акредитації.

Висновки:

Експертна комісія зазначає, що абсолютні та якісні показники поточного, підсумкового контролю знань студентів освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відповідають державним вимогам до якості підготовки фахівців, що підтверджуються на основі аналізу їх результатів.

8. Характеристика наукової діяльності та міжнародні зв'язки

За останні п'ять років науково-педагогічними працівниками кафедри економіки захищено 4 кандидатських дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук та одна дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук.

За цей же період було опубліковано понад 50 публікацій в галузі економіки, в тому числі 45 - у наукових фахових виданнях. Десять з них

Таблиця 3

Результати захисту курсових робіт студентів на другому (магістерському) рівні вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» Херсонської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

Назва дисциплін	Курс	Кількість студентів	З'явилися на захист		Одержали оцінки (кількість осіб, %)						Абсолютна успішність, %	Якість, %		
			осіб	%	5		4		3				2	
					осіб	%	осіб	%	осіб	%			осіб	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. Економічна діагностика	5	24	24	100	8	33,3	14	58,3	2	8,4	0	0	100	91,6
Всього		24	24	100	8	33,3	14	58,3	2	8,4	0	0	100	91,6

Голова експертної комісії
доктор економічних наук, професор
Експерт
доктор економічних наук, професор
Завідувач кафедри економіки
кандидат економічних наук, доцент
Директор Херсонської філії Національного університету кораблебудування доктор економічних наук, професор
Ректор Національного університету кораблебудування
кандидат технічних наук, професор
Голова експертної комісії, д.е.н., проф.

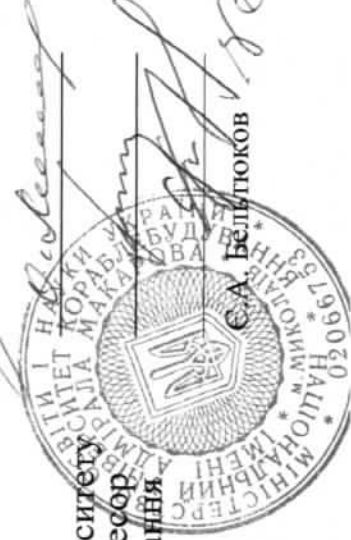

С.А. Бельюков

В.П. Міклова

О.Е. Ломоносова

А.В. Ломоносов

С.І. Трушляков

Таблиця 4

Результати виконання останньої екзаменаційної сесії студентів на другому (магістерському) рівні вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» Херсонської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

Назва дисциплін	Курс	Кількість студентів	Отримали допуск та з'явилися на сесію		Одержали оцінки (кількість осіб, %)						Асоцтовн% Успішність, %	Якість, %		
			осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%				
													5	4
1. Цикл загальної підготовки														
1. Методологія наукових досліджень	5	24	24	100	8	33,3	14	58,3	2	8,4	0	0	100	91,6
2. Стратегічне управління підприємством	5	24	24	100	8	33,3	14	58,3	2	8,4	0	0	100	91,6
Всього за циклом		24	24	100	8	33,3	14	58,3	2	8,4	0	0	100	91,6
2. Цикл професійної підготовки														
1. Економічна діагностика	5	24	24	100	8	33,3	14	58,3	2	8,4	0	0	100	91,6
2. Управління проектами	5	24	24	100	6	25,0	14	58,3	4	16,7	0	0	100	83,3
3. Прийняття управлінських рішень у кризових та надзвичайних ситуаціях	5	24	24	100	7	29,2	14	58,3	3	12,5	0	0	100	87,5
4. Маркетингові дослідження	5	24	24	100	8	33,3	12	50,0	4	16,7	0	0	100	83,3
Всього за циклом		24	24	100	8	33,3	12	58,3	4	16,4	0	0	100	83,3
Всього		24	24	100	8	33,3	12	58,3	4	16,4	0	0	100	83,3

Голова експертної комісії
доктор економічних наук, професор
Експерт

доктор економічних наук, професор
Завідувач кафедри економіки
кандидат економічних наук, доцент
Директор Херсонської філії Національного університету
кораблебудування доктор економічних наук, професор
Ректор Національного університету кораблебудування
кандидат технічних наук, професор

Голова експертної комісії, д.е.н., проф.

Є.А. Бельтюков

В.П. Мікловда

О.Е. Ломоносова

А.В. Ломоносов

Є.І. Трушляков

надруковані у наукових виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз даних. П'ять наукових публікацій надруковані у періодичних виданнях, які включено до наукометричної бази Scopus.

Викладачі кафедри економіки постійно беруть участь у міжнародних, всеукраїнських, регіональних, наукових і науково-практичних конференціях. За результатами досліджень опубліковані 30 тез та виступів на конференціях.

При кафедрі економіки діють два студентських наукових гуртка: «Економічні інновації» та «Актуальні проблеми господарського та трудового права». Їх основною метою є розвиток здібностей талановитої молоді та формування у неї навичок виконання наукової роботи.

Зростає зацікавленість студентів у наукових дослідженнях, що виконуються викладачами кафедри. Студенти залучаються до науково-дослідної роботи через участь у круглих столах, студентських конференціях, олімпіадах, написання рефератів, курсових, випускних та дипломних робіт за актуальними економічними проблемами, головним чином, прикладного характеру, у тому числі за замовленням зацікавлених підприємств. Результати наукової роботи студентів проходять апробацію на наукових конференціях та публікуються у збірниках наукових праць.

Студенти Херсонської філії неодноразово були призерами конкурсів студентських наукових робіт на всеукраїнських конкурсах.

У 2014 році студент Херсонської філії Є. С. Камінський став переможцем II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських науково-дослідних робіт і був нагороджений дипломом III ступеня Міністерства освіти і науки України.

У 2015 році цей же студент у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук виборов дипломом I ступеня і був нагороджений дипломом III ступеня Міністерства освіти і науки України.

У 2017 році студентка Година Н.О. стала переможцем II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських науково-дослідних робіт і була нагороджена дипломом III ступеня Міністерства освіти і науки України.

У 2018 році студентка Крюкова В.В. стала переможцем II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських науково-дослідних робіт і була нагороджена дипломом III ступеня Міністерства освіти і науки України.

Студенти Херсонської філії НУК постійно беруть участь у загальнонаціональному конкурсі дипломних робіт студентів ВНЗ «Місто і наука». Тільки за два роки студенти Херсонської філії НУК отримали чотири перших місця, два других і одне третє місце.

З метою підготовки науково-педагогічних працівників з науковими ступенями кращі випускники Херсонської філії рекомендуються до магістратури та аспірантури базового ВНЗ.

Щорічно на початку вересня кафедрою економіки проводиться економічний пленер «Інтеграція студентської молоді в сучасні соціально-економічні відносини», в якому беруть участь студенти усіх курсів

спеціальностей 051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Викладачі кафедри співпрацюють з іноземними науковими колективами та беруть участь у міжнародних наукових заходах (міжнародні конференції, публікації тощо). Результати цієї роботи знайшли відображення у низці публікацій, зокрема:

1. Новіков В. М., Ломоносов А. В., Ломоносова О. Е. Система регулювання трудової діяльності науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів України в умовах обмеженого фінансування (The System of Regulation of Academic Staff Workload at Higher Education Institutions of Ukraine in Conditions of Limited Funding) / В. М. Новіков, А. В. Ломоносов, О. Е. Ломоносова // *Prosopon : Europejskie Studia Społeczno-Humanistyczne*. – № 20 (3). – 2017. – С. 119-134.

2. Savchenko A., Zarichnyi M. Mappings of spaces with affine connection / *American Institute of Physics Conference Proceedings*. 2018. V.1939. P. 563 – 569.

3. Bazylevych L., Savchenko O., Zarichnyi M. Pairs of compact convex sets: categorical properties // *Visnyk of the Lviv University, series mechanics and mathematics*. 2014. V.79. P. 169 – 176.

4. Savchenko A., Zarichnyi M. Correspondences of probability measures with restricted marginals // *Proceedings of the International Geometry Center*. 2014. V.7. № 4. P. 34 – 39.

5. Lozinska O., Savchenko A., Zarichnyi M. Freshet distance on the set of compact trees // *Proceedings of the International Geometry Center*. 2015. V.8. № 3-4. P. 40 – 45.

6. Savchenko A., Zarichnyi M. Triples of infinite iterations of hyperspaces of max-plus compact convex sets // *Proceedings of the International Geometry Center*. 2016. V.9. № 2. P. 24 – 31.

7. Pulianovych O. Mechanizms for choosing a strategy / O. Pulianovych, V. Serzahanov // *Стратегічний розвиток організацій, міст та регіонів: міжнар. наук-практ. конф., 26-27 жовтня 2017 р.: матеріали доп.* – Ужгород, 2017 – С. 22-23.

8. Smilichenko Ya. The using of listening varieties during the formation of skills to perceive and understand texts in Ukrainian-language by pupils on basic link schools with Russian language of instruction. *European science review* / Ya. Smilichenko // «East West» Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH. Vienna. – 2015. – № 5 – 6. – P. 122 – 124.

К.е.н., доц. Дибач І. Л. підвищувала кваліфікацію у Міжнародній школі бізнесу Барселони (Іспанія). Сертифікат 10.07.2017 р. К.е.н., старший викладач Парсяк К. В. здійснювала стажування за програмою підвищення кваліфікації професора вищих навчальних закладах під назвою «Маркетинговий менеджмент» в Університеті WSB в Ворцлаві з 24.04.2017 р. по 28.04.2017 р.

Висновки:

Рівень наукової діяльності кафедри економіки та її міжнародні зв'язки в цілому забезпечують організацію освітнього процесу на сучасному рівні з

урахуванням останніх наукових досягнень і відповідають вимогам вищої школи.

9. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи щодо їх усунення

За підсумками проведення акредитаційної експертизи у 2015 році (наказ МОНУ від 30.06.2015 р. № 3229 л) експертна комісія надала такі зауваження та рекомендації, які хоча і не входять до складу обов'язкових і не впливають на рішення про акредитацію, але їх усунення дає змогу поліпшити якість підготовки фахівців. Зокрема комісія звернула увагу керівництва Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова на необхідність:

1. Збільшення питомої ваги публікацій у виданнях, що представлені в міжнародних інформаційних і наукометричних базах.

2. Розширення та прискорення роботи з підготовки кадрів найвищої кваліфікації (докторів наук).

3. Збільшення кількості дипломних робіт з економічних проблем діяльності підприємств морегосподарського комплексу.

4. Посилення роботи щодо розвитку міжнародних контактів кафедри економіки в сфері навчальної та наукової роботи.

За термін, що минув, для усунення зауважень було виконане таке.

1. За період з 2015 по 2018 рік науково-педагогічними працівниками кафедри економіки опубліковано понад 40 публікацій в галузі економіки у наукових фахових виданнях. Десять з них надруковані у наукових виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз даних, п'ять наукових публікацій опубліковані у періодичних виданнях, що включено до наукометричної бази Scopus.

2. У 2015 році Парсяк К.В. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 - Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Тема дисертаційного дослідження - «Управління якістю освітніх послуг у вищих навчальних закладах».

У 2016 році Ломоносовим А.В. захищена дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.07 – Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика. Тема дисертаційного дослідження - «Соціально-економічне регулювання оплати праці в системі вищої освіти».

3. Студентами Херсонської філії НУК під керівництвом науково-педагогічних працівників кафедри економіки виконуються дипломні роботи з економічних проблем діяльності підприємств морегосподарського комплексу в рамках наукової теми «Організаційно-економічні проблеми морегосподарського комплексу Херсонської області» (державний реєстраційний номер 0116U003347), керівник Ломоносов А.В.

За період підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» за період з 2016 по 2018 роки порушень в організації і проведенні освітнього процесу не виявлено. З боку юридичних і фізичних осіб претензії щодо освітньої діяльності Херсонської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова з підготовки бакалаврів за заявленою до акредитації освітньо-професійної програми не надходили.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі аналізу наданих матеріалів, перевірки результатів діяльності на місці, а також визначення відповідності фактичних показників освітньої, наукової, методичної та організаційної діяльності ліцензійним акредитаційним вимогам експертна комісія встановила, що зміст підготовки фахівців, структура підготовки та формування контингенту студентів, кадрове, матеріально-технічне, організаційне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, якісні характеристики, наукова діяльність та міжнародні зв'язки підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Херсонській філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова в цілому відповідають встановленим нормативним вимогам до акредитації і дозволяють забезпечити державну гарантію якості освіти.

Експертна комісія відзначає, що позитивним у роботі випускової кафедри економіки є таке:

- кафедра економіки є одним з провідних наукових колективів, що виконує дослідження в галузі економічних проблем вищої освіти. Результати досліджень використовуються в роботі Департаменту освіти, науки та молоді Херсонської обласної державної адміністрації, Ради ректорів вищих навчальних закладів Херсонської області, навчальній та економічній роботі окремих вищих навчальних закладів. У 2017 році на базі наукової лабораторії економічних проблем вищої школи, яка працює у Херсонській філії з 2004 року, створений Науково-дослідницький центр моніторингу регіональної вищої освіти при Херсонській обласній адміністрації.

У 2017-2018 році науково-педагогічні працівники Херсонської філії, які відіграють ключову роль у роботі Центру, взяли активну участь у підготовці обласної програми «Розвиток людського капіталу Херсонської

області». Ця програма отримала високу оцінку Комітету Верховної Ради України з питань науки та освіти і була визнана Комітетом як пілотний проект. Іншим областям України запропоновано створити аналогічні програми.

- у цей час усі науково-педагогічні працівники кафедри економіки мають наукові ступені докторів та кандидатів і наукові звання професорів і доцентів. Це позитивно впливає на залучення студентів до науково-дослідної роботи та підвищує їх мотивацію до участі у роботі наукових гуртків, наукових конференціях, конкурсах та економічних пленерах;

- сучасна матеріально-технічна база кафедри дозволяє здійснювати навчально-виховний та науково-дослідний процес із залученням інформаційних ресурсів у режимі он-лайн з використанням швидкісного Інтернету, проводити веб-конференції, лекційні та практичні заняття з використанням мультимедійних засобів, регулярно поповнювати створену електронну бібліотеку тощо;

- колектив кафедри являє собою згуртовану та цілеспрямовану команду професіоналів, що докладає істотних зусиль для розвитку кафедри, підвищенні ефективності профорієнтаційної роботи, поширенні серед молоді ринково орієнтованого мислення та спрямованості на євроінтеграційну перспективу України.

Враховуючи вищезазначене, експертна комісія МОН України зробила висновок про спроможність Херсонської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова здійснювати підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Комісія вважає за необхідне висловити також деякі зауваження, які не впливають на позитивне рішення про акредитацію, але усунення яких дасть змогу поліпшити якість підготовки фахівців. У зв'язку з цим, комісія звертає увагу керівництва Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова на необхідність:

- посилити роботу з англійської підготовки студентів з метою успішного складання зовнішнього незалежного оцінювання, вступу до магістратури, а також підвищення конкурентоспроможності випускників філії;

- активізувати міжнародну діяльність науково-педагогічних працівників кафедри економіки шляхом налагодження співпраці з закордонними університетами, продовжуючи розміщувати наукові публікації у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science.

- продовжити підготовку висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів для філії та Херсонських підприємств і установ шляхом залучення талановитої молоді до аспірантури.

На підставі вказаного вище вважаємо за можливе акредитувати у Херсонській філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова освітньо-професійну програму «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Голова експертної комісії
доктор економічних наук, професор

Є.А. Бельтюков

Експерт
доктор економічних наук, професор,
член-кореспондент Національної
академії наук України, заслужений
працівник освіти України

В.П. Мікловда

Завідувач кафедри економіки
кандидат економічних наук, доцент

О.Е. Ломоносова

Директор Херсонської філії
Національного університету
кораблебудування доктор
економічних наук, професор

А.В. Ломоносов

«19» вересня 2018 р.

З експертними висновками ознайомлений

Ректор Національного університету
кораблебудування
кандидат технічних наук, професор

Є.І. Трушляков

ПІДСТАВИ ДЛЯ АКРЕДИТАЦІЇ

Херсонська філія Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова має необхідну інфраструктуру і здатна забезпечувати потреби Південного регіону України у фахівця за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Фактичні показники матеріально-технічного, кадрового, наукового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення Херсонської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова та кафедри економіки відповідають вимогам Міністерства освіти і науки України і забезпечують державну гарантію якості освіти. Показники діяльності Херсонської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова та випускової кафедри економіки та їх відповідність державним вимогам наведені у табл. 5 та 6.

Таблиця 5.

ЗВЕДЕНІ ВІДОМОСТІ ПРО ДОТРИМАННЯ ЛІЦЕНЗІЙНИХ УМОВ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
Відповідно до постанов КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187 та від 10 травня 2018 р. № 347			
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	5,7	+ 3,3
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	50	+20
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	-
2) пунктів харчування	+	+	-
3) актового чи концертного залу	+	+	-
4) спортивного залу	+	+	-
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	-
6) медичного пункту	+	+	-
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+ 30

Продовження табл. 5

1	2	3	4
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	-
Щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	-
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	-
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	-
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	-
Щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як чотири найменування	53	+ 49
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	-
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	-
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	63	+ 3
Кадрові вимоги що до забезпечення освітньої діяльності			
1. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	85,7	+35,7

Продовження табл. 5

1	2	3	4
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25	42,9	+17,9
3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання			
2. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної роботи за фахом	15	42,9	+ 25,9
2) практичної роботи за фахом	15	41,9	+ 26,9
3. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше чотирьох вимог, зазначених у пункті 30 ліцензійних умов	пункт 30 ліцензійних умов	100	-
4. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням			
2) з науковим ступенем та вченим званням	-	+	+
3) з науковим ступенем або вченим званням	+	+	-
5. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	-

Голова експертної комісії
доктор економічних наук, професор
Експерт

Є.А. Бельтюков

доктор економічних наук, професор
Завідувач кафедри економіки
кандидат економічних наук, доцент

В.П. Міклова

Директор Херсонської філії
Національного університету

О.Е. Ломоносова

кораблебудування доктор
економічних наук, професор

А.В. Ломоносов

Ректор Національного університету
кораблебудування

Є.І. Трушляков

кандидат технічних наук, професор

Таблиця 6.

Порівняльна таблиця дотримання Державних вимог до акредитації освітньої діяльності у сфері вищої освіти освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Якісні характеристики підготовки фахівців			
1	2	3	4
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	–
1.2 Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	–
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	–
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	87,5	+ 37,5
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	Не передбачено	
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	Не передбачено	
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	79,1	+ 29,1

1	2	3	4
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-

Голова експертної комісії
доктор економічних наук, професор
Експерт доктор економічних наук,
професор

Є.А. Бельтюков

Завідувач кафедри економіки
кандидат економічних наук, доцент

В.П. Мікловда

Директор Херсонської філії
Національного університету

О.Е. Ломоносова

кораблебудування доктор
економічних наук, професор

А.В. Ломоносов

Ректор Національного університету
кораблебудування

кандидат технічних наук, професор

Є.І. Трушляков

